

Posudek na bakalářskou práci: Yelizaveta Mikhailova Interpretace požáru v Domě odborů v Oděse dne 2.5.2014 v ukrajinském a ruském mediálním prostoru

Hodnotil: Mgr. Karel Svoboda, Ph.D.

Práce vychází z logického předpokladu, že to, jakým způsobem jsou události v mediálním prostoru zobrazovány, má politické dopady. V tomto případě jde o zásadní událost ruské války proti Ukrajině, tedy požáru v Domě odborů. Právě tato událost z ruského pohledu legitimizovala další kroky, stejně jako předchozí anexi Krymu. Zrcadlově odlišné pak byly interpretace z ukrajinské strany, která zdůrazňovala především podíl příznivců Antimajdanu na celé tragédii.

Poněkud vágně byla definována výzkumná otázka „jak referovala ruská a ukrajinská média...“, což vede k určité popisnosti. Ta je patrná u tematických kapitol, kde jde prakticky o popis, co kdo psal. Stejně tak v části o klíčových autorech došlo k rozdělení na dvě části „klíčoví aktéři, jak je popisoval...“, což mi nepřijde ideální. Daleko lépe by bylo narativy postavit proti sobě v jednom textu tak, aby jejich zrcadlovost lépe vyplynula.

Komparativní perspektivu považuji za logickou, byť samozřejmě klade vysoké nároky na studenta a jeho disciplínu ve stanovení kritérií komparace tak, aby nešlo o paralelní příběhy. Autorka se této hrozbě vyhnula identifikací několika tematických celků, které byly v obou verzích příběhů vyčleněny. Výtku tak může vyprovokovat pouze relativně malý počet textů, které autorka analyzovala a také nepříliš rigidní vymezení toho, jak došlo k výběru jednotlivých titulů, které použila. V případě například Izvestij se nabízí otázka, proč namísto šestého nejčtenějšího titulu nevybrala ten nejčtenější. Velmi ale oceňuji, že autorka využila svoji znalost obou jazyků, tedy ruštiny a ukrajinštiny.

Přiznám se, že nejsem přítelem dlouhých „historických úvodů“, takže oceňuji, že se jich autorka vyvarovala a spíše než vyprávění o Rjurikovicích se věnovala čistě novodobému kontextu. Na druhou stranu, krátká historie postsovětského vývoje na několika málo stránkách je i tak až příliš a zasloužila by další redukci (ideálně ponechat pouze kontext požáru). U bakalářské práce není prostor na důkladnou analýzu vývoje vztahů, navíc takové kapitoly zpravidla narušují koherentnost práce.

Osobně bych přesunul kapitolu o historickém kontextu událostí až za vysvětlení metody, kterou autorka postupovala. Takto se nejprve dozvídáme o událostech a o tom, jak šly za sebou, po nich o způsobu, jak autorka postupovala, aby se pak vrátila k oděským událostem. Není to úplně chyba, že takto postupuje (přeci jen, nejde o kvantitativní analýzu, kde je struktura o něco pevněji daná), ale spíše o preferenci.

Práce sice obsahuje některé chyby (Dezinformace je záměrně vytvořena s cílem klamat na rozdíl od dezinformace. – str. 32), ale rozhodně jejich počet nepovažuji za nějak zásadní. Doporučoval bych (a doporučoval jsem) také vynechání obrátů typu „je nutné pochopit“ atd.

Studentka pracovala samostatně, nicméně práci se mnou, hlavně co se týče kontextu událostí konzultovala. Spolupráce tak probíhala velmi dobře.

Práci tak hodnotím pozitivně. I když v některých fázích by zasluhovala trochu výraznější analytický přístup na úkor popisnosti (v části témat propagandy), přesto ji považuji za velmi dobrou a pro bakalářskou práci rozhodně vyhovující.

Hodnotím ji tak stupněm A.